

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 19.VI 1979.

Cie The Union Marine and
General Insurance c/a capitaine
du navire "Ulcas" et armement
Genel Denizcilik Nakliyatıs

Prijevoz robe morem - Klauzula o nadležnosti u zaključnici - Ako zaključnica koju su potpisali brodar i naručitelj broda na putovanje ima sve odredbe koje treba imati brodarski ugovor, treba se smatrati brodarskim ugovorom - Klauzula o nadležnosti koja je u njoj inkorporirana treba se primijeniti unatoč postojanju teretnica koje se na nju ne pozivaju - Teretnice koje se izdaju u okviru brodarskog ugovora na putovanje smatraju se jednostavnim potvrdom o primitku tereta od strane broдача dokle god se nalaze u posjedu naručitelja - Osiguratelj subrogiran u prava primaoca koji je ujedno i naručitelj u brodarskom ugovoru na putovanje ne može imati više prava nego njegov osiguranik, te mu se valjano može suprotstaviti klauzula o nadležnosti sadržana u zaključnici, iako osiguratelj nije znao za postojanje te klauzule

Turski brodar je preuzeo na prijevoz od Marseillea do Istambula pošiljku kemijskih proizvoda. Na odredištu je utvrđena šteta u većem iznosu.

Engleski osiguratelj koji je naknadio primaocu štetu tužio je broдача pred Trgovačkim sudom u Marseilleu zahtijevajući da mu naknadi iznos isplaćene osigurnine.

Brodar je istakao prigovor nenadležnosti Trgovačkog suda u Marseilleu pozivajući se na zaključnicu ("booking note") koju je supotpisao naručitelj broda na putovanje, a u kojoj je sadržana klauzula o nadležnosti koja predviđa za slučaj spora nadležnost Trgovačkog suda u Istanbulu.

Navodeći da se u konkretnom slučaju radi o brodarskom ugovoru na putovanje, brodar je istakao da se zaključnica kao jedini ugovor koji povezuje stranke treba smatrati brodarskim ugovorom, budući da sadrži sve odredbe koje treba imati brodarski ugovor na putovanje i da se osim toga za sve ostale uvjete ugovora poziva na obrazac ugovora o prijevozu GENCON.

Brodar je dalje navodio da je općepoznato da se teretnice koje se izdaju u okviru brodarskog ugovora na putovanje smatraju jednostavnom potvrdom o primitku tereta od strane broдача dokle god se nalaze u posjedu naručitelja. Budući da je u konkretnom slučaju teretnica izdana po naredbi naručitelja koji je ujedno i posljednji nosilac, jedini mjerodavni ugovor za odnose među strankama je spomenuta zaključnica.

Slijedom toga, engleski osiguratelj subrogiran u prava primaoca koji je ujedno i naručitelj u brodarskom ugovoru na putovanje, ne može imati više prava nego njegov osiguranik, te mu se valjano može suprotstaviti klauzula o nadležnosti sadržana u zaključnici.

Osiguratelj se usprotivio prigovoru broдача o nadležnosti Trgovačkog suda u Marseilleu ističući da teretnice izdane u Marseilleu nisu sadržavale nikakva ograničenja niti su upućivale na klauzule i uvjete brodarskog ugovora koji su broдар i turski naručitelj-primac u vidu zaključnice tajno potpisali dva tjedna prije izdanja teretnice, te da mu se klauzula o nadležnosti ne može valjano suprotstaviti budući da on nije znao za postojanje te klauzule.

Sud je ponajprije, utvrđujući da zaključnica sadrži sve potrebne odredbe koje treba imati brodarski ugovor, te da se prema tome treba smatrati brodarskim ugovorom, u potpunosti prihvatio stajalište tuženog broдача i proglasio se nenadležnim, ujedno na kraju obrazloženja istakavši da je primac-osiguranik bio dužan obavijestiti osiguratelja o postojanju zaključnice.

(DMF 1979, str.556)

M.T.